

Vergaderjaar 2013–2014

29 279

Rechtsstaat en Rechtsorde

Nr. 191

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 maart 2014

Tijdens het 30-ledendebat d.d. 13 november 2013 (Handelingen II 2013/14, nr. 23, item 10) over de werkdruk bij de rechterlijke macht heb ik twee toezeggingen gedaan die ik met deze brief gestand doe. De eerste toezegging betrefte de stelling van het lid Helder (PVV) dat cijfers over de arbeidsproductiviteit per gerecht en per rechtsgebied niet voorhanden zijn. Ik zegde uw Kamer toe bij de Raad voor de rechtspraak te informeren of en in hoeverre inzicht kan worden gegeven in de arbeidsproductiviteit per gerecht en per afdeling. De tweede toezegging betrefte het verzoek van de heer Schouw (D66) met de Raad voor de rechtspraak te spreken over de doorlooptijden.

Inmiddels heb ik met de Raad voor de rechtspraak over beide kwesties contact gehad en hierover bericht ik u als volgt.

Arbeidsproductiviteit

In aanvulling op het Jaarverslag van de Rechtspraak, waarin verantwoording wordt afgelegd over de Rechtspraak als geheel, publiceert de Rechtspraak sinds 2006 jaarlijks kengetallen die op een aantal onderwerpen inzicht bieden in het functioneren van de afzonderlijke gerechten. Cijfers over de productiviteit van de verschillende gerechten en per rechtsgebied maken daarvan onderdeel uit. Deze cijfers worden gepubliceerd op www.rechtspraak.nl¹. Voor cijfers over de productiviteit van de gerechten verwijst ik u dan ook naar de website van de rechtspraak.

De verschillen in arbeidsproductiviteit tussen de gerechten wordt inzichtelijk gemaakt door een indicator. Deze arbeidsproductiviteitsindicator geeft aan wat de gerealiseerde productie per fte van het gerecht is ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Om productiviteitsverschillen tussen gerechten ook voor de rechtsgebieden inzichtelijk te maken maakt de Rechtspraak gebruik van de kostenproductiviteit en niet van de

¹ Zie www.rechtspraak.nl onder organisatie/publicaties en procedures/jaardocumenten. De kengetallen over 2012 zullen in maart op deze website worden gepubliceerd.

arbeidsproductiviteit. De arbeidsproductiviteit is voor een vergelijking tussen gerechten een minder geschikte productiviteitsindicator, omdat deze een vertekend beeld kan opleveren². De Rechtspraak heeft daarom een specifieke kostenproductiviteitsindicator ontwikkeld waarmee productiviteitsverschillen tussen de gerechten per rechtsgebied in kaart worden gebracht. Daarmee worden de kosten die de gerechten hebben gemaakt voor afgehandelde zaken vergeleken met de normkosten op basis van vastgestelde prijzen. Op die manier kan een indicatie worden gegeven van de productiviteit per gerecht zonder het risico van vertekeningen die het meten van de arbeidsproductiviteit met zich brengt.

Doorlooptijden

Tijdens genoemd debat van 13 november 2013 stelde het lid Schouw (D66) dat in bijna alle gevallen de norm voor de doorlooptijden niet wordt gehaald. Ik wil dit beeld nuanceren. Zoals blijkt uit het Jaarverslag 2012 van de Rechtspraak zijn de doorlooptijden in de periode 2009–2012 verbeterd. De gerechten hebben in deze periode extra tijd en capaciteit geïnvesteerd in het aanpassen van werkprocessen en een betere aansturing.

Sinds 2008 maakt de Rechtspraak gebruik van normen voor de doorlooptijden waarmee de lengte van procedures wordt gemeten. Deze norm wordt periodiek door de Rechtspraak vastgesteld en is voor het laatst in 2012 aangescherpt. De huidige norm geldt voor 2012 en verdere jaren³. De norm voor de doorlooptijd bestaat uit een termijn waarbinnen een zaak afgehandeld dient te zijn en een percentage van de zaken dat binnen die termijn afgehandeld dient te zijn. Het uitgangspunt is dat het overgrote deel van de zaken binnen een bepaalde tijd is afgehandeld. In de normering wordt daardoor rekening gehouden met procedures die extra lang duren. Voor het vaststellen van de normen is door de betrokken sectoren gekeken naar de termijnen opgenomen in wetgeving en procesreglementen, de verwachte haalbaarheid van de te stellen norm en/of de beoogde bekorting en de doelmatigheid in de bedrijfsvoering. Beheersing en terugdringen van de doorlooptijden heeft dus de voortdurende aandacht van de Rechtspraak en van mijzelf, waarbij het streven is om gegeven de geldende budgettaire randvoorwaarden het aantal categorieën waar de norm wordt gehaald te vergroten. De Rechtspraak doet in het Jaarverslag 2013 expliciet verslag van de actuele stand van zaken met betrekking tot de doorlooptijden en de instrumenten die worden ingezet om de doorlooptijden te bekorten. Het Jaarverslag wordt naar verwachting in mei 2014 aan uw Kamer gezonden.

Tot slot

Tot slot maak ik graag van deze gelegenheid gebruik om uw Kamer te informeren over het verschijnen van het rapport van de task force OM-ZM, waarvan ik u op de hoogte heb gesteld in mijn brief van 14 november 2013.⁴ De task force valt onder de verantwoordelijkheid van het College

² Deze arbeidsproductiviteitsindicator geeft aan wat de gerealiseerde productie per fte van het gerecht is ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Omdat de inzet van rechter-plaatsvervangers, buitengriffiers en uitzendkrachten niet meegerekend wordt bij het bepalen van de personele bezetting van het gerecht, wordt de berekende arbeidsproductiviteit bijvoorbeeld mede beïnvloed door de mate waarin een gerecht deze «externen» inzet. Ook is deze indicator gevoelig voor het uitbesteden van productie aan andere gerechten. Naarmate een gerecht meer zaken laat afhandelen door een ander gerecht, zal dat de arbeidsproductiviteit voor dat gerecht positief beïnvloeden.

³ In de Veiligheid en Justitiebegroting 2014 is abusievelijk niet vermeld dat de norm doorlooptijd 2012 niet alleen voor 2012 geldt, maar ook voor verdere jaren.

⁴ Tweede Kamer 2013–2014, 29 279, nr. 177

van Procureurs Generaal en de Raad voor de rechtspraak. In het rapport doet de task force verslag van zijn werkzaamheden en doet voorstellen voor een structurele verbetering in de samenwerking tussen het OM en de Rechtspraak. Het rapport is gepubliceerd op de websites van het OM (www.om.nl) en van de Rechtspraak (www.rechtspraak.nl).

Het verheugt mij dat de task force een gedegen rapport heeft afgeleverd met daarin concrete en structurele maatregelen om de samenwerking tussen OM en ZM te verbeteren. Ik ben van mening dat de task force zijn taken goed en deugdelijk heeft opgepakt.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
I.W. Opstelten